

کانی شناسی و ژئوشیمی مس رسوبی در منطقه دمشهر، شمال میناب

فاضل نیا، محمد صالح^{۱*} - کریمی، مهرداد^۲ - نوری خانکهدانی، کمال^۲ - هاشمی، سید ایوب^۳
دانشجوی کارشناسی ارشد زمین شناسی اقتصادی، دانشگاه آزاد شیراز^۱ - استاد یار دانشگاه آزاد شیراز^۲
دانشجوی کارشناسی ارشد شیمی تجزیه، دانشگاه پیام نور سیرجان^۳
* salehfazelnia@yahoo.com

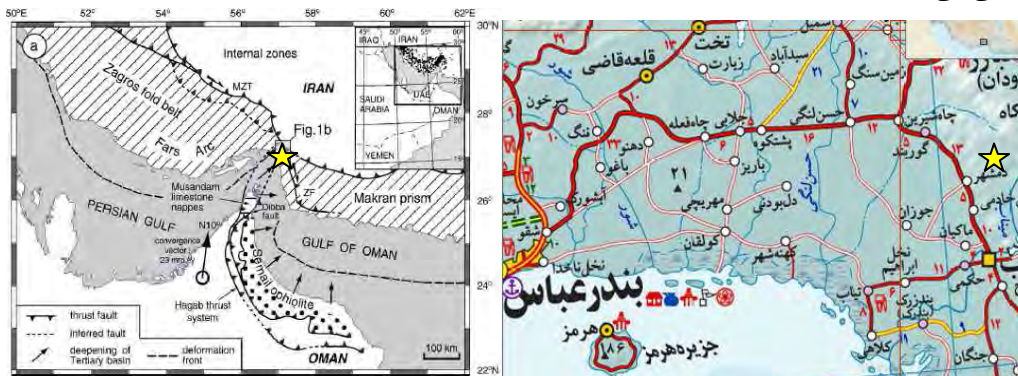
چکیده

رخداد مس رسوبی دمشهر، در فاصله ۱۸ کیلومتری شمال میناب، در نزدیکی روستای دمشهر قرار گرفته است. این منطقه از نظر زمین شناسی بین دو ساختار اصلی زاگرس و مکران واقع است و حد فاصل دو گسل میناب و زندان تشکیل شده است. کانی سازی مس در لایه های سیلتی و ماسه سنگی احیایی به رنگ سبز تا خاکستری و عمدتاً در لامینه های غنی از مواد آلی و بقایای گیاهی تشکیل شده که در تناوب با لایه های قرمز رنگ از جنس گنگلومرا و ماسه سنگ قرار گرفته است و نشان می دهد که کانی سازی از نوع مس رسوبی لایه قرمز (Red bed) است. اجزای تشکیل دهنده ماسه سنگ ها که اغلب با سیمان آهکی هستند، عبارتند از: کوارتز، فلدسپات، کربنات، کانی های رسی، سرپانتین، کانی های تبخیری، کانی های فلزی آهن و مس. در این منطقه مس درون زیر واحد ماسه سنگی خکو به صورت قطعات درشت و اولیه و پر کننده فضای خالی قرار دارد. کانه های اصلی مس عبارتند از مالاکیت، آتاکامیت، آزوریت و به مقدار کمتر سولفیدها که عیار مس بین ۰/۴۶۳ تا ۴/۶۴۱ درصد و عیار نقره تا ۷۷/۷ ppm تغییر می کند. نتایج آنالیز ICP نشان می دهد عناصر وانادیوم، نیکل و کروم در منطقه نسبت به فراوانی در پوسته، ناهنجاری مثبتی از خود نشان می دهند.

واژه های کلیدی: کانی شناسی، مس رسوبی، لایه قرمز، مکران غربی، گسل میناب

مقدمه:

منطقه مورد مطالعه از نظر تقسیمات کشوری در استان هرمزگان واقع شده است و بر اساس تقسیم بندی ساختاری نبوی (۱۳۵۵) در مرز بین زاگرس و مکران قرار دارد که در غربی ترین قسمت زون مکران واقع شده است (شکل ۲). این منطقه در مسیر جاده آسفالت میناب - بندرعباس در فاصله ۷۵ کیلومتری شرق بندرعباس و ۱۸ کیلومتری شمال میناب قرار دارد (شکل ۱) و در شرق روستای دمشهر و شمال شرق پارک جنگلی میناب واقع شده است. مختصات جغرافیایی آن طول (۵۷° ۰۳' ۰۵") شرقی و عرض (۲۷° ۱۶' ۵۵") شمالی می باشد.

شکل ۱- (شکل سمت راست) نقشه راه های هرمزگان، جاده میناب - بندرعباس (علامت ستاره موقعیت منطقه)

شکل ۲- (شکل سمت چپ) موقعیت ساختاری منطقه مورد مطالعه (Smith و همکاران ۲۰۰۵)